

Põlva maakonnas, Räpina vallas, Himmiste küla, Heinla kinnistu (registriosa nr 1899938, katastritunnus 87901:001:0004, edaspidi *Heinla kinnistu*) eraldisel 1 aegjärgse raie ja eraldisel 3 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OÜ Adenet volitatud esindaja Alis Mölli 20.12.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Heinla kinnistu eraldisel 1 aegjärgse raie ning eraldistel 3 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*).

1.2. Kavandatud raiete registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Kavandatud raietel ei ole Võhandu jõe olulist mõju, kui veekaitsevööndis (põhikaardile kantud veekogu piirist 10 meetri ulatuses) puittaimestiku raiet ei teostata, sh alusmetsa ja põõsastikku ei raiuta, raidmeid ei jäeta veekaitsevööndisse ja veekogusse, Võhandu jõesängi ja kaldaid ei kahjustata.

1.2.2. Kavandatud raietel ei ole olulist mõju paljandile Kullimüür, kui rasketehnikaga järsaku servast lähemal kui 10 meetrit ei liiguta ja paljandi servast 10 meetri kaugusel raiet ei teostata, raietöödel puid paljandile ei langetata ja paljandit muul moel ei kahjustata.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. OÜ Adenet volitatud esindaja Alis Möll esitas 20.12.2024 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandab aegjärgset raiet Heinla kinnistu eraldistel 1 ja teatab metsakahjustustest eraldisel 3. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris vastavalt numbrite 50001091408 ja 50001091409 all.

Kavandatud raiealad kattuvad osaliselt Natura 2000 võrgustikku kuuluva Võhandu loodusala. Kavandatud raiealad paiknevad valdavalt Võhandu jõe ürgoru alal ning projekteeritava Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala piiranguvööndi alal.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224

„Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Metsateatis nr 50001091408 on esitatud aegjärgse raie tegemiseks eraldisel 1, raie on kavandatud 1,23 ha suurusel alal raiemahuga 104 tm.

Aegjärkset raiet tehakse, et võimaldada metsa uuenemist või uuendamist. Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna.

Eraldisel 3 on metsateatisega nr 50001091409 teatatud tüvekahjuritest. Alal esineb peamiselt üraskikahjustuse tõttu jalalkuivanud kuuski, vähesel määral vaiguniredega üraskitest asustatud veel tooreid kuuski, aga ka (juurepessu tunnustega) murdunud puid. Eraldisele 3 on metsakaitseeksperdiisiga määratud sanitaarraie 1,2 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 60tm. Kahjustuse maht puistu tagavarast on 18%, puistu täius pärast kahjustatud puude raiet jääb 47%.

Metsakaitseeksperdiisiga määratud eelnimetatud sanitaarraiet tehakse metsa sanitaarse seisundi parandamiseks, ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, üraskite leviku tõkestamiseks.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Heinla kinnistu asub Põlva maakonnas, Himmiste külas. Kavandatud raie jääb alale, kus kehtib 15.02.2023 aastal kehtestatud Räpina valla üldplaneering¹ millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud lageraie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatöodel

¹ <https://www.rapina.ee/uldplaneering>

metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietöödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Heinla kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub Himmiste külas hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatud raiete mõjualasse³ (30 meetri ulatuses servadest) jäävad kehtivad registreeritud harvendusraiete metsateatised sama kinnistu eraldistel 2, 5, 6 ja 8 ning piirneva Heinla kinnistu eraldistel 3 ja 4 kokku pindalal 10,21 ha ja raiemahuga 441 tm. Lisaks on Heinla kinnistu eraldisel 7 kehtiv registreeritud lageraie metsateatis eraldisel 7 pindalaga 0,15 ha ja raiemahuga 16 tm.

Kavandatud raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid.

Eraldisel 1 kasvab 76-aastane kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis.

Eraldisel 3 kasvab 94-aastane kuuse enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis.

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõearsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatavad raied läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raie kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Eesti looduse infosüsteemi andmetel jäävad Heinla kinnistu eraldised 1 ja 3 täies ulatuses Võhandu jõe ürgoru alale, kus hetkel kehtib Looduskaitse seaduse § 31 lõikes 2 kehtestatud kaitsekord.

Kirjaga nr 7-4/20/5270 edastas Keskkonnaamet 03.04.2020 Keskkonnaministeeriumile menetluse algatamiseks Keskkonnaameti poolt ettevalmistatud Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala kaitse-eeskirja uuendamise väljatöötamise kavatsuse, mille kohaselt jäävad kavandatud raiealad täielikult projekteeritavasse Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala piiranguvööndisse. Kaitsekorra uuendamisega täpsustatakse kaitse-eesmärgi sõnastust ning juurde lisatakse ka Natura ala kaitse-eesmärk. Arvestatud on kõigi teadaolevate väärtustega. Kavandatavaks kaitse-eesmärgiks on kaitsta Võhandu jõe keskjooksu ürgorgu, selle lisaorge, oruveerudel esinevaid liivakivipaljandeid, allikaid, koopaid, ürgorgu ümbritsevaid kultuur- ja loodusmaastikke ning kaitsta ohustatud kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, sealhulgas kaitsta loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpe: jõed ja ojad (3260), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad aruniidud lubjavesel mullal (*6270), lamminiidud (6450) ning liivakivipaljandid (8220); loodusdirektiivi II lisas nimetatud liike: harilik hink, harilik võldas, paksukojaline jõekarp, kollane kivirik ning kaitsta II kaitsekategooria liiki jäälindu.

Eraldis 1 jääb 0,91 ha ulatuses ning eraldis 3 jääb 0,91 ha ulatuses Natura 2000 võrgustikku kuuluva Võhandu jõe ürgoru loodusale

Raiealad jäävad vähesel määral (eraldis 1 ca 0,14ha ulatuses ning eraldis 3 0,12 ha ulatuses) Võhandu jõe veekaitsevööndisse. Raiealad jäävad Võhandu jõe kalda piiranguvööndisse järgmiselt: eraldis 1 1,07 ha ja eraldis 3 1,08 ha ulatuses.

Võhandu jões on Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse-eesmärgiks olevate II kategooria kaitsealuse liigi paksukojalise jõekarbi ning III kategooria kaitsealuste liikide, hingi ja võldase elupaik.

Raiealade mõjualasse jääb Võhandu jõgi ja loodusdirektiivi elupaigatüüp jõed ja ojad (3260).

Raiealade mõjualasse jääv Võhandu jõgi on veekoguna kantud lõheliste kudemis- ja elupaikade nimistusse⁴.

Võhandu jões on III kategooria kaitsealuse liigi harjuse elupaik.

Eraldiste 1 ja 3 kirde- ja idaosasse jääb järsak ja liivakivipaljandi Kullimüüri osa.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

⁴ Keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73, „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“, <https://www.riigiteataja.ee/akt/127062022011>

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava lageraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- Eraldis 1 jääb 0,14 ha ulatuses ning eraldis 3 jääb 0,12 ha ulatuses Võhandu jõe veekaitsevööndisse. Kui raiete tegemisel Võhandu jõe veekaitsevööndis puittaimestikku ei raiuta, raidmeid veekaitsevööndisse ja veekogusse ei jäeta ning mootorsõidukitega Võhandu jõe kaldaid ei kahjustata ja rööpaid ei tekitata, veekogust läbi ei sõideta, siis raietööde teostamisel ei ole Võhandu jõe seisundile olulist negatiivset mõju.

Välisõhk ja kliima- kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Kavandatud sanitaarraie ja aegjärgsed raied ei mõjuta oluliselt maastiku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud, eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad - langi uuenemine tagatakse metsaseaduse §-s 24 sätestatud korras.

Piiriülest mõju kavandatava tegevusega ei kaasne.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatud raiealad jäävad osaliselt Võhandu jõe ürgoru loodusalale ja osalist loodusalaga piirnevale alale. Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“⁵.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/304042017006>

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõigel kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel enam rohkem ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Aegjärkset raiet tehakse korduvate raiejärkudega, et võimaldada metsa uuenemist või uuendamist. Eraldistel 1 kavandatakse aegjärkse raie kuni täiuseni 50%, see tähendab, et aegjärkse raie käigus puistu säilib ja olulist maastikumuutust ei teki.

Metsakaitseeksperimentis on eraldisel 3 lubatud kahjustuste likvideerimiseks sanitaarraie hinnangulise raie mahuga 60 tm, raie käigus puistu säilib ja olulist maastikumuutust ei teki.

Sanitaarraiet tehakse metsa sanitaarse seisundi parandamiseks, ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks. Eraldisel 3 esineb väiksemate gruppidega hajusalt kuivanud, kuivavaid ja murdunud puid, raie käigus puistu ja üldine maastikuilme säilivad.

Eraldise 1 aegjärkse raie ja eraldise 3 sanitaarraie mõjualasse jääb loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi elupaigatüüp 3260 (jões ja ojad) ning samal alal kaitse-eesmärgiks olevate liikide paksukojalise jõekarbi, võldase ja hingi elupaik.

Veekaitsevööndi lagedaks raiumine halvendab jõe seisundit, sh elupaigatüüpi jões ja ojad (3260). Täielik jõekallaste avatus toob endaga kaasa niitjate rohevetikate ja veesisese taimeistiku vohamise, samuti veetemperatuuri lokaalse tõusu jões. Jõekallaste täielik avatus suurendab ohtu erosiooniks ning toiteainete kandeks raiealadelt jõkke. See omakorda võib kahjustada olemasolevat vee-elupaika ning vähendada vee-elustikule sobivaid elutingimusi jões.

Puittaimeistiku säilitamine Võhandu jõe veekaitsevööndis aitab vältida valgustingimuste (varjatuse) ja veetemperatuuri muutusi ning erosiooni teket. Säilinud varjatus aitab hoida Võhandu jõe jahedaveelisena ning jões säilitada hapniku taset. Jahedaveeline ja kõrge hapniku tase jões on oluline mitmetele kaitstavatele veeelustiku liikidele sh harilikule võldasele, hingile ja paksukojalisele jõekarbile. Liigi kaitse tagatakse läbi elupaiga kaitse, ehk raiega ei tohi vee kvaliteeti halvemaks muuta.

⁶Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Kui raiete tegemisel Võhandu jõe veekaitsevööndis puittaimestikku ei raiuta, st veekaitsevööndi ulatuses (10 m) puistu säilib, raidmeid veekaitsevööndisse ja veekogusse ei jäeta, mootorsõidukitega Võhandu jõe kaldaid ei kahjustata, rööpaid ei tekitata, veekogust läbi ei sõideta, siis raietööde teostamisel ei ole Võhandu jõe, sh loodusdirektiivi elupaigatüübile jõed ja ojad (3260), olulist negatiivset mõju. Väikesemahuline sanitaarraie ja aegjärgne raie kuni täiuseni 50% ei mõjuta oluliselt Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse-eesmärkideks olevate paksukojalise jõekarbi, hingi ja võldase elupaika ning loodusdirektiivi elupaigatüüpi jõed ja ojad (3260).

Eeltoodust tulenevalt ei ole kavandatud tegevustel olulist mõju Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Aegjärgne raie eraldisel 1 ja sanitaarraie eraldisel 3 paiknevad Võhandu jõe ürgoru piiranguvööndis ja projekteeritavas Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala piiranguvööndis. Mõju Võhandu jõe ürgoru ning projekteeritava Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala piiranguvööndi kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Võhandu jõe ürgoru loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Raiealaga piirnev Võhandu jõgi on lõheliste kudemis- ja elupaigaks ning on harjuse elupaigaks. Puittaimestiku säilitamine Võhandu jõe veekaitsevööndis aitab vältida valgustingimuste (varjatuse) ja veetemperatuuri muutusi ning erosiooni teket. Säilinud varjatus aitab hoida Võhandu jõge jahedaveelise ja jões säilitada hapniku taset. Jahedaveeline ja kõrge hapniku tase jões on oluline kaitstavatele liikidele sh lõhelistele.

Kui raietöödel Võhandu jõe veekaitsevööndis puittaimestiku raiet ei teostata, st veekaitsevööndi ulatuses (10 m) puistu säilib, raidmeid veekaitsevööndisse ja veekogusse ei jäeta, mootorsõidukitega Võhandu jõe kaldaid ei kahjustata, rööpaid ei tekitata, veekogust läbi ei sõideta, siis raietööde teostamisel ei ole lõheliste ja harjuse elupaigale olulist negatiivset mõju.

Eraldiste 1 ja 3 kirde- ja idaosasse jääb järsk nõlv jõe suunas ja paljandi Kullimüür osa. Rasketehnikaga liiklemine kaldapaljandi läheduses ja paljandile puude langetamine võib paljandit rikkuda ning sellega rikkuda ka maastikuilmet. Paljandi Kullimüür kahjustamist on võimalik vältida, kui järsaku ja paljandi serva lähedal (vähemalt 10 meetri ulatuses järsaku servast) rasketehnikaga ei liiguta, 10 meetri ulatuses järsaku servast aegjärgset raiet ei teostata, paljandile puid ei langetata.

Raiealal ja mõjupiirkonna alal ei esine teadaolevalt teisi Võhandu jõe ürgoru kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raied mõjutaks.

Tulenevalt eeltoodust, ei ole kavandatud raietöödel olulist negatiivset mõju Võhandu jõe ürgoru ja projekteeritava Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala piiranguvööndi maastikuilmele ja seisundile.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raie on kooskõlas Räpina valla üldplaneeringuga, projekteeritava Võhandu jõe ürgoru maastikukaitseala kavandatava kaitse-eeskirjaga, looduskaitse- ja metsaseadusega, olulist negatiivset mõjumõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseseaduse § 55-st tulenevalt teostada raietööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhindangu järeldus

Kavandatud aegjärksel raiel ja kahjustuste likvideerimiseks määratud sanitaarraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana Looduskaitseseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustikku kuuluvale Võhandu jõe ürgoru loodusalale, selle kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitseõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Eelhindangu koostaja:

Ene Pae

metsahoiu vanemspetsialist

metsaosakond